

48. ἔστι καὶ τόπος κλιμακωτὸς εἰς βάθος Mor. All.: ἔστι καὶ τόπος [ἐνταυθοῖ] suppl. Pap.: ἴσως ἱερὸς Ἰωαν.]ἔστι καὶ (ἔστι ὁ W) τόπος κάτοθεν VW optime. 51-52. om. W propter homoeotel.
 53. μόνῳ λαῶ Mor. All.] μόνῳ (ἐνὶ W) ναῶ VW: ναῶ recte emend. Ioan. Pap.
 71. πλησίον τοῦ τείχους All.: καὶ πλησ. Ioan. πλησίον τε V, coniec. Pap.
 71-72. Ἐν μέρει δὲ τῆς δύσεως πλησίον τε τοῦ τείχους οἴκοι πεφύκασι Δαυίδ, λείψανα τοῖς προτέροις V Edd.: quorum loco Ἐνωθεν οἴκων τοῦ Δαυίδ λείψανα τῶν προτέρων W.

γρ. δὲ καὶ κλήματα

119. τὰ δένδρα καὶ τὰ κλήματα sic V: τὰ δένδρα δὲ καὶ κλήματα W: τὰ δ. καὶ τὰ κλ. Mor. All.: τὰ δ. τε καὶ κλ. Pap.
 140. ἀφ' οὗ V: ἀφ' οὐπερ W All. ἔξ ἀπόπτου τοῦ τόπου V: ἕως ἀπόπτου τοῦ τ. Mor.: ὡς ἔξ ἀπόπτου τόπου W All. Ioan. Pap.
 142. καθορᾶν V Mor. (in marg. ἴσ. καθορᾶ), All.: καθορᾷ W Pap.
 152. λιγνοκαΐδα πάντοτε V: λιγνοκαΐ δε (sic) ἄπαυστον W.
 153. παρ' αὐτοῦ V: παρ' αὐτῶν W Ioan. Pap. recte.
 210. πέραθεν δὲ τυγχάνουσι τῆς πρὸς δυσμᾶς (desunt duae syllabae) V: ἴσ. πλατείας Mor.: recerp. edd.] κοιλάδος W optime.
 231. εὐρήσεται V: εὐρήσειε W. 241. κόρη μόνῃ] ἢ παρθένος W.
 242. παρυποκρυβοῦσα V Mor. All.: παρυποκρυβεῖσα W Pap.

14. — UN PRESUNTO NUOVO NAVIGATORE: MACARIO ROMANO.

Nell'articolo *Geographica* pubblicato da A. Delatte in *Festgabe A. Heisenberg, Byzant. Zeitschrift* 30 (1929/30) pp. 511-518 tra i varî paragrafi di carattere geografico ve n'è uno intorno al paradiso, in cui si legge il passo (p. 516): οὗ μεταλλάσσει ἐκεῖ καιρὸς οὐδὲ « ὀμβροβλυτεῖ ῥεῖθρον ἔξ οὐρανόθεν » κρατεῖ δὲ ἡ θύρα τοῦ παραδείσου εἴκοσι μίλια διάστημα· μέχρι γὰρ ἐκεῖσε ἐπήγεν Μακάριος ὁ Ῥωμαῖος.

A proposito del quale si osserva (p. 511): « On y trouvera, entre autres curiosités, une nouvelle citation poétique, le nom d'un nouveau navigateur, Macaire le Romain ».

Il nuovo navigatore è S. Macario Romano, celebrato nella chiesa greca il 24 ottobre, il quale, secondo la leggenda, visse da eremita in una spelonca distante venti miglia dal paradiso.

Il viaggio dei tre monaci Teofilo, Sergio e Iginio dal monastero di Asclepio in Mesopotamia attraverso la Persia fino all'apside di Alessandro il Macedone e alla grotta di Macario descritto nel βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου καὶ ὁσίου Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου τοῦ εὐρεθέντος ἀπὸ μιλίων εἴκοσι τοῦ παραδείσου, è edito da A. Vassiliev, *Anecdota graeco-byzantina* I (Mosca 1893) pp. 135-165.